

Πρόλογος

Δεν υπάρχει σπανιότερη και ωραιότερη *Χλωρίδα* από τη *Flora Graeca* (Ελληνική Χλωρίδα). Τα ταξίδια του John Sibthorp στα ελληνικά νησιά και την άγνωστη στους περιηγητές Ελλάδα κατά τον 18ο αιώνα, ο ξαφνικός του θάνατος, το τεράστιο κόστος της έκδοσης, το πλήθος των ανθρώπων που απασχολήθηκε με το χλωριδικό πλούτο της Ανατολικής Μεσογείου και η πνευματική προσπάθεια που απαιτήθηκε για την ολοκλήρωση της έκδοσης συνέβαλαν στη «μυστική» της φήμη. Πολλοί νόμιζαν πως υπήρχε κάπου ένα χειρόγραφο. Επισήμως, σε μια διένεξη μεταξύ υπευθύνων της έκδοσης της *Flora Graeca* και του Βρετανικού Μουσείου –που έφτασε ως τα δικαστήρια– υποστηρίχτηκε πως η *Flora Graeca* ήταν ένα ανύπαρκτο βιβλίο.

Στο βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας παρουσιάζεται η ιστορία των δυο βοτανικών εξερευνητικών περιηγήσεων του John Sibthorp σε περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου στα τέλη του 18ου αιώνα, στη διάρκεια των οποίων πραγματοποιήθηκε συλλογή φυτικού υλικού που συνέβαλε στη δημιουργία της δεκάτομης έκδοσης *Flora Graeca*.

Ο John Sibthorp, ένας ευκατάστατος, (προ)ιδεασμένος και προσηλωμένος σε ένα σκοπό καθηγητής Βοτανικής στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, και οι συνεργάτες του εισήγαγαν μεσογειακά φυτά στη φυτοκομία της Αγγλίας και μετέφεραν χρήσιμες πληροφορίες για φυτικά είδη που θα στόλιζαν (μελλοντικά) ιδιωτικούς και δημόσιους βοτανικούς κήπους. Κατά τη διάρκεια του πρώτου ταξιδιού σε περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου, τον Sibthorp συνόδευε ένας νεαρός καλλιτέχνης από την Αυστρία, ο Ferdinand Bauer. Έργο του ήταν η απεικόνιση των φυτών. Σύμφωνα με πολλές εκτιμήσεις, ο Ferdinand Bauer θεωρείται ο καλύτερος ζωγράφος βοτανικών θεμάτων όλων των εποχών.

Οι εξαιρετικές υδατογραφίες του F. Bauer για τη *Flora Graeca* συντηρούνται στη βιβλιοθήκη του Τμήματος Plant Sciences του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης και το κοινό δεν έχει πρόσβαση σε αυτές. Στο βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας, με τις θαυμάσιες υδατογραφίες ανθισμένων φυτών της ελληνικής χλωρίδας, περιγράφεται η διαδικασία που οδήγησε στη δημιουργία της *Flora Graeca*. Αρκετές αναφορές προέρχονται από μια άλλη σπουδαία πηγή πληροφοριών, το βιβλίο *The Flora Graeca Story* (Η Ιστορία της *Flora Graeca*) του H. W. Lack με τη συμβολή του D. J. Mabberley, που εκδόθηκε το 1999, αλλά εξαιτίας της τιμής του (600 €, περίπου), δεν είχε μεγάλη κυκλοφορία. Σύμφωνα με την άποψη ορισμένων βιβλιοκριτικών «το βιβλίο *The Flora Graeca Story* (1999) ήταν λίγο φτηνότερο από την πρώτη έκδοση της *Flora Graeca* (1806-1840)». ¹ Η ιστορία φαίνεται πως επαναλαμβάνεται...

Stephen Harris,
Druce Curator of the Oxford University Herbaria,
University Research Lecturer & a Governing Body Fellow at Green College